

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvoržna, I. nadstropje.

Bekopisi se ne vračajo.

List tiskaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Amenitni dopisi se ne uva-
žajo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-50
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 46.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 26. februarja 1910.

Cekoval račun 48.817.

Leto II.

† Profesor Jože Zelenik.

Naše vrste so itak redke, posebno pa nam manjka vstrajnodelavnih in požrtvovalnih mož. — Ptuiske Slovence je zadela usodepolna, nenadomestljiva izguba. Neizprosna smrt je nenadoma pograbila iz naših vrst — vzormoža — prof. Jožeta Zelenika. V četrtek zvečer je vesel zapustil ob 10. uri svoje prijateljsko omizje ter se pojal nevedoč — k večnemu počitku. — Drugi dan so ga ob 8. uri zjutraj našli mrtvega v njegovi sobi. Po mnenju zvedencev ga je ob kakih 4. zjutraj zadela srčna kap, nakar je kmalu izdihnil svojo blago dušo.

Jože Zelenik se je rodil l. 1846 v Livajncih, župnije Sv. Urbana v Slov. Gor. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, vseučilišče pa na Dunaju. Po dovršenih modroslovnih študijah — mož je govoril in pisal večino slovanskih jezikov ter italijansko, francoščino in angleščino — je bil vzgojitelj pri visokih plemenitaških rodbinah, kakor pri knezih Schwarzenbergih, Paaru in grofih Bouquoi. Leta 1892 je prišel v svojo ožjo domovino, ter se stalno naselil v Ptuj. V tujini se je blagi rajnik učil ljubiti materin jezik in svoj teptani rod. Prišedši na Ptuj, je bil mahoma v središču društvenega in narodnega življenja. Kmalu je postal ud ravnateljstva tuk. Posojilnice ter isto ostal do svoje smrti. Kot tak je bil stalen posojilniški blagajnik, ter je ta težaven posel z največjo požrtvovalnostjo in neprimerno vestnostjo izvrševal. Do sedanjega procvita ptuiske Posojilnice je v veliki meri rajnik pripomogel. On je bil tudi vroč pospešitelj one blage misije, katero ptuiska Posojilnica tako vestno vzdržuje, da podpira našo učedo se mladino. Ves čas svojega tukajšnjega bivanja je bil rajnik ud vseh društev in posebno častni član Narodne Čitalnice, soustanovnik Pevskega društva v Ptuj, moške podružnice sv. Cirila in Metoda, soustanovnik Telovadnega društva Ptujski Sokol. Svoj čas je bil skozi 12 let načelnik okrajnega zastopa, ud okrajnega šolskega sveta in ud krajnega šolskega sveta pri Sv. Urbanu. Kot odbornik je deloval pokojnik v vseh društvih, ter navadno zavzemal mesto blagajnika. Za časa, ko je bil on blagajnik, se je vsakemu društvu dobro godilo — vsak primanjkljaj je pokrnil iz svojega. Podpiral je tudi vsako drugo narodno podjetje. Kdor se je nanj obrnil, vsak je bil uslišan, »ja-ja«, in njegove radodarne roke so bile odprte. Poleg vsega tega pa je bil mož skromen in nesebičen. Njegova levica ni znala, kar je delala desnica. Prijazen je bil z vsakomur. Bil je obče človek, ki besedice »jaz« ni poznal. Vsak mu je bil več, kakor on sam sebi. Poseben dobitnik je bil rajnik ptujskemu Sokolu, v katerem društvo izgubi požrtvovalnega blagajnika, ter družbi sv. Cirila in Metoda. Zadnji njegov čin, predno je predčesašnjim za večno zapustil svoje prijatelje pri Mahori-

ču, je bil ta, da je spustil v pušice družbe sv. Cirila in Metoda ter Ptuiskega Sokola običajni vsakdanji dar. Požrtvovalno delavno je bilo njegovo življenje, plemenit je bil zadnji trenutek njegovega življenja.

Teh par vrstic slovenski javnosti v spomin na vzor-moža, s katerim se glede požrtvovalnosti in plemenitosti lahko primerja le še en Ptujčan, O življenju našega dragega pokojnika bi lahko pisali cele knjige, toda dovolj — njegov življenjski je zgodovina slovenskih narodnih društev na Ptuj ter zgodovina Slovencev ptuiskega okraja vobče. Z Jožefom Zelenikom je zgubila Slovenija enega najlepših mož.

Še beseda o črnih kolekih oziroma kaj pravijo višji poštni uradi o njih!

O priliki božičnih praznikov v letu 1909 je poslal pravnik D. I. v Pragi dopisnico na naslov: pravnik B. H. v Celju. Na dopisnici je bil črn kolek in vsled tega je dopisnica neznano kam izginila. Ker sta omenjena gospoda smatrala to kot samovoljno postopanje poštne urade, sta vložila pritožbo na c. kr. trgovsko ministerstvo. Isto je na pritožbo po ravnateljstvu sledeče odgovorilo: »V zadevi pritožbe na c. kr. trg. ministerstvo dne 28. prosinca 1910, ktera se jo odstopila sem k daljši preiskavi, se vam poroča, da je izločitev dopisnice z črnimi kolekom in napisom 20/IX. 1908 bila opravičena. C. kr. deželno kot kazensko sodišče v Ljubljani je z odlokom z dne 26. prosinca 1910 Pr. 3/10. prepovedalo nadaljnje razširjenje kolekov z ozirom na § 302. kaz. zak., vsled česa so bili torej tudi poštni uradi obveščeni, da bi vse poštne pošiljke, na katerih je prilepljen omenjeni kolek ne sprejemali za promet in bili z poštne prometa izključeni. Če v nekaterih slučajih pošiljke z omenjenimi kolki niso bile izključene iz poštne prometa, ampak se izročili na pristojne naslove, tiči vzrok za to edinoje v okolnosti, da pri velikem številu poštne pošiljke ni mogoče vedno kontrolirati, ali so pisma z označenimi kolki opremljena. Razven tega slučaja, v katerem je kazensko sodišče samo prepovedalo nadaljnje razširjenje kolekov, so tudi poštni uradi opravičeni po predpisih o listovni pošti, izključevati dopisnice iz poštne prometa, če vsebujejo slike ali druge dodatke politično-demonstrativnega značaja ali listovne pošiljke sploh, če so opombe ali podobe na njih kaznjive. V tem slučaju je pač lahko mogoče, da je praksa posameznih uradov neednotna, katera se pa popravlja od višjega urada, ki skrbi za to, da se v slučaju potrebe oziroma pritožbe od strani strank dvomi odstranijo. C. kr. ravnateljstvo poštne in brzojavnih uradov za kraljevino Češko v Pragi. Za c. kr. poštnega ravnatelja. (Podpis nečitljiv.)

Odgovor smo priobčili v celoti, ker je menda prva razsodba višjih uradov o črnem koleku, ki prihaja v javnost. Trgovsko ministerstvo oziroma rav-

nateljstvo torej pripoznava, da so koleki bili prepovedani dne 26. prosinca 1910. Dotična dopisnica pa je izginila dne 24. grudnia 1909, ko ta razsodba še ni bila v veljavi. Trgovsko ministerstvo v zadnjem odstavku odgovora tudi odkrito priznava, da c. kr. poštne ravnateljstva v Gradcu in Trstu nista ravnala po poštne predpisih o listovnih pošiljkih, ker omenjeni ravnateljstva nista popravili neednotno postopanje poštne uradov o izključevanju dopisnic z narodnimi koleki. Končno je značilno, da se je zadeva odstopila ravnateljstvu v Pragi in ne, kakor je to običaj, ravnateljstvu v Gradcu. Vzrokov za to ne vemo!

Iz odgovora na pritožbo se torej razvidi, da so bili po znani razsodbi ljubljanskega sodišča dne 26. prosinca 1910 obveščeni vsi poštni uradi po Avstriji, da naj dobro pazijo na vboge črne koleke. Radovedni smo, ali bo ministerstvo sedaj skrbelo za to, da se obvestijo zopet vsi uradi o zadnji razsodbi ljubljanskega sodišča, v kateri se je izreklo, da črni koleki niso politično-demonstrativnega značaja.

Omenjena gospoda se s tako pomanjkljivim odlokom seveda ne bosta zadovoljila ampak nadaljevala pričeto pot: sedaj, ko so koleki zopet dovoljeni, mora ministerstvo skrbeti za to, da vso tako ogromno število zaplenjenih dopisov s črnimi kolki spravi iz košev z napisom »unbestellbare Sendungen« na dan ter jih pravilno dostavi. — Svetujemo vsem, ki se jim kakšni dopisi z omenjenimi koleki niso dostavili, da se obrnejo do ministerstva ter zahtevajo svojih pravic.

Bulgarski car v Petrogradu.

(Izvirni dopis „Nar. Dn.“)

Iz Sofije, 23. februarja.

Nenadoma čujemo, da odpuštuje v Petrograd z našim carjem Ferdinandom tudi carica Eleonora. Spremljala bodeeta visoko dvojico ministeraki predsednik Malinov in minister zunanjih zadev Paprikov. Tujni tisk še vedno molči o tem za nas tako važnem potovanju v carko rusko prestolnico. Le v nekaterih nemških časnikih je bilo brati suho obvestilo, da je oficijeten obisk našega carja in carice v Petrogradu akt spoštovanja, hvalečnosti in priznanja Rusiji za njene usluge pri proglašenju bulgarske neodvisnosti in priznanja iste od strani evropskih velelasti. Nemški časniki so tudi trdili, da je potovanje v zvezi z sedaj najaktuelnejšim mednarodnim političnim vprašanjem, z avstro-ruskim zblizanjem; car da se hoče o tej priliki posvetovati z interesiranimi državami, torej tudi z Bulgarijo o balkanskem vprašanju. Koliko resnice je na tem, še ničesar ne vemo; dalj se bode o tem govoriti za nekoliko dni, ko se bode

LISTEK.

Konovalov.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik.

(Dalje.)

II.

V enem tednu sva bila velika prijatelja.

»Ti si tudi priprost dečko! To je dobro!« mi je govoril, položil svojo velikansko roko na mojo ramo ter me zrl s krasnim smehljajem.

V svoji stroki je bil resničen umetnik. To je bilo treba videti, s kako lahkoto je hontiral s centi težkimi kupi testa, jih premikal in valjal, ali kako je, sklonjen nad kadjo, mesil testo, svoje orjaške komolce v elastični moči, ki je takorekoč ječala pod njegovimi prsti.

Ko sem videl, kako deva surove hlebe, ki sem mu jih sproti komaj polagal na lopar, v peč, sem se bal, da jih pokvari; ko pa je opekel tri kupe hlebov in ni bil niti eden izmed stoindvajsetih krasno spečenih visokih hlebov tudi najmanje pokvarjen, sem spoznal, da imam opraviti z mojstrom svoje stroke, z umetnikom svoje vrste.

Ljubil je delo, ki ga je popolnoma obvladalo, bil je žalosten, če peč ni dobro delovala ali če se je testo počasi dvigalo, jezil se je in zabavljaj nad mojstrom, če je kupil vlažno moko, in bil vesel in zadovoljen kot otrok, če so izpadli hlebi okroglo, visoko, in pravilno svetlo s tanko, svežo skorjo. Včasih je vzel najboljši hlebec z loparja, ga premetaval z ene

roke v drugo, da ne bi se preveč opekel, smejal se je kakor dete in mi kričal: »Kako krasno stvar sva napravila, midva — kaj?!«

In pogled tega orjaškega otroka, ki je položil v delo vso svojo dušo, mi je postajal vedno prijetnejši. In večkrat sem si mislil: ko bi delali vsi ljudje tako — potem bi se pač rešilo vsa »vprašanja« samo po sebi ...

Nekega dne sem ga vprašal: »Pripovedovalo se mi je, Saša, da dobro poješ. Ali je temu resnica?«

Obraz se mu je zmračil in povedil je glavo.

»Pojem že; — toda samo takrat, če se mi poljubi; samo tako — mimogrede. Že pride otožnost — potem pričnem peti ... In če pojem, potem se kmalu oglasi otožnost ... Molči rajne o tem — ne draži me! — No, in ti? Ali ti ne poješ? Pač! ... Ne, ne — počakaj rajne, da pričnem tudi jaz peti; potem bova pela skupaj, in do tja — žvižgaj! Hočeš?«

Bil sem seveda zadovoljen in žvižgal sem, kadar se mi je poljubilo peti. Včasih pa sem se spozabil in pel sem tiho tja pred se, ko sem nosil in mesil testo. Konovalov me je poslušal, premikal je čudno ustnice in nato me je opomnil moje obljube. Včasih me je o takih prilikah surovo nahrulil: »Pusti to! Ne javkaj vendar!«

Nekoč sem vzel s svoje male police neko knjigo, se vsedel pod okno in pričel čitati ...

Konovalov je dremal, ležeč na neki kadi; šum, ki sem ga povzročal s prelistovanjem knjige nad njegovo glavo, ga je vzbudil in odprl je oči.

»Kaj je pisano v knjižici?«

Bil je roman »Podlipovci« od Rješetkova.

»Čitaj na glas — ali hočeš?« je prosil.

In pričel sem čitati na glas, sedeč na oknu, dočim se je on zraynal na kadi, z glavo naslonjen na moje koleno in poslušal ... Včasih sem pogledal od knjige v njegov obraz in srečal pozorno napete poglede njegovih široko odprtih oči. Še danes vidim ta pogled pred sabo ... Tudi njegova usta so bila napol odprta in kazal je svoje bele, lepo raščene zobe ... Visoko raščene obrvi, napete gube na čelu, roke, s katerimi je objemal svoja kolena, vsa njegova nepremično pozorna in pri tem tako življenja polna poza, vse to je ogrelo i mene, in trudil sem se, da bi mu kolikor mogoče plastično prednašal o žalostni zgodbi kmetov Sisoja in Pile ...

Slednjič sem utrujen zaprl knjigo.

»Ali je že konec?« je vprašal Konovalov šepetaje.

»Niti polovica še ni.«

»Saj mi boš vendar čital celo povest? ...«

»Gotovo — če te veseli.«

»Eh« ... Prijel se je z obema rokama za glavo ter se pričel, sedeč na kadi, gugati sem in tja. Hotel je nekaj reči, odprl je usta in jih zaprl, vzdihnil kakor meh ter zaklopil oči. Takega utisa svojega čitanja nisem pričakoval in nisem si mogel razlagati, kaj naj pomeni to čudno obnašanje Konovalova.

In kako mi to čitaš! ... »je šepetal, »z različnimi glasovi! ... Vsi so kot živi! ... Aproska, Pišit, Pila ... ti bebcil! Čudno se mi je zdelo, ko sem te poslušal, a premagoval sem se ... nisem se maral smejeti ... In kaj pride dalje? ... Kam bodo šli? Ti moj dobri Bog! Saj to je vse res, — kot je v živ-

morda odkritejšje govorilo o „balkanskem vprašanju“ — zadevi, ki se vleče celo večnost naprej in še ni videti sigurnega konca ali povoljne rešitve.

Vendar pa je tudi s prej omenjenega stališča že samo na sebi potrebno in umljivo, če bi napravil bulgarski car samo etiketno in vladnostno vizito v Petrogradu. Saj je Rusija povedala odkrito celem svetu, da jo vežejo z Bulgarijo srčne veziprijateljstva in bratstva in saj se je baš ona prva dotaknila mučne zadeve glede naše samostojnosti in naslova našega vladarja. Velika ruska zasluga v tem oziru pač sili carja Ferdinanda, da se osebno pokaže v Petrogradu, stolici carja osvoboditelja, in pretolmači hvaležnost in udanost bulgarskega naroda onemu, ki je prvi izrazil plemenito nakano osvoboditve. Dolžen pa je tudi bulgarski car, da opravi isto formalnost zapored tudi po drugih evropskih dvorih.

Na sedanjem obisku carja Ferdinanda v Petrogradu pa vidimo Bulgari še drugo nam zelo simpatično potezo. Zajedno s carjem je šla na ruski dvor tudi carica Eleonora. Ta junaška ženska, ki se je tako hitro pridobila srce bulgarskega naroda je znana tudi ruskemu ljudstvu od onega časa, kar je pred 5 leti zapustila svojo razkošno in udobno okolico ter šla na mandžurska vojna polja vršit službo usmiljenke ter tolažit in krepiti onih ruskih junakov, katere je daleč od domovine ranila japonska granata ali zabodel azijski jatagan. Ta požrtvovalna in usmiljena žena se bode sedaj predstavila ruskemu dvoru, da jo spoznajo tudi sedaj kot carico kakor so jo pred 5 leti za usmiljenko. To bode velik in pomenben trenutek, ob katerem bode vsakemu Bulgaru zarajalo srce veselja in ponosa.

Bulgarska carica si bode pridobila v Petrogradu srca, ona pa, ki so jo že videla in čutila blago njeno delo na daljnem Vstoku, bodo zopet navdušeno zagorela za njo. Ako je svoje dni tvegala svoje tiho in udobno življenje kot princesa za tuje ljudi in v neznanem kraju, se bode toliko bolj zavzela za svojo novo domovino in svoj bulgarski narod. Da izpolnjuje to svojo nalogo, kažejo njena dela na Bulgarskem.

Kaj bi vam na široko in na dolgo opisoval naše misli in čustva vočigled carjevemu obisku v Petrogradu? Dasi še, kakor rečeno, ne vemo, kako in kaj se bode govorilo in delalo v Petrogradu, smo iz omenjenih razlogov z obiskom kot Bulgari in patrijotje skrajno zadovoljni. D.

Politična kronika.

Politične novice iz Dunaja. Poslanci nemških naprednih strank so se združili v enotno parlamentarno organizacijo, ki se bode zvala »nemška nacionalna zveza«. Vendar pa bodo tvorili v njej agrarci in nemški radikali še posebni skupini. Za dosede enotnosti nemških naprednih strank se je zelo trudil bivši nemški minister rojak Prade. — Dr. Schreiner hoče najbrž sedaj nekoliko »osladiti« življenje svojih bivših ministerskih kolegov. Na skupščini nemških napr. poslancev je namreč očital naučnemu ministru Stürgkhu, da je premalo nacionalen (!) in napreden. — Glede **dveletne vojaške službe** je izjavil minister Georgi v včerajšnji seji brambnega odseka, da je novi brambni zakon, ki temelji na načelu dveletne vojaške službe, v ministerstvu že dodelan. Treba sedaj misliti na sporazum z ogersko vlado in

pa na pokritje stroškov, ki bodo narastli vsled višjega prezenčnega stanja. Odsek je sprejel po kratki debati rekrutno predlogo. — V **draginjskem odseku** je došlo do hudih spopadov, ker so nemški kršč. socialci odklonili nujnost jednemu nemškonacionalnemu in jednemu socialističnemu predlogu. Konečno se je določilo, da se bode odsek v bodoče posvetoval o sledečih zadevah: 1. Drva in premog. 2. Stanovanja. 3. Colninska politika (uvoz žita in mesa). 4. Prometna politika (dovoz mleka). 5. Oddaja javnih del in dobave. — Zelo važno novico naznanjajo današnji jutranji listi: **Poljsko kolo** se je v svoji včerajšnji seji izreklo za preosnovno ministerstva in povdarjalo, da je ista predpogoj za ustvaritev potrebne večine. To bi značilo veliko spremembo v mišljenju Polj. kola, ki se je še nedavno tega izreklo za delovno večino in potem preosnovno. — Kako se utegne vendarle rešiti **rekonstrukcijsko vprašanje**, kaže vest, katero je priobčil poljski list »Slowo polskie«. List pravi, da vlada še vedno ponuja Slovanški jednoti 3 portfelje in sicer 2 za Čehe in 1 za Jugoslovane, da pa Čehi to ponudbo še vedno odklanote. Vsekakor pa je zanimivo, da gredo slov. vodje te dni ponovno k Bienerthu na posvetovanje. — **O audijenci dr. Kramara** pri cesarju ve povedati praška »Nar. politika«. Audijenca se je baje izvršila minule dni in je v zvezi z brco dr. Schreinerju. Nemški listi na Češkem se boje, da bi jih vlada na kakšen način ne presenetila in jim prekržala obstrukcijo v češkem deželnem zboru. — Nemški kršč. socialci zahtevajo energično, da se mora Bienerth glede **novega nemškega ministra rojaka** dogovoriti z njimi. To da mora Bienerth že zaradi tega storiti, ker bi kršč. socialci lahko kot najmočnejša nemška stranka zahtevali ta portfelj za se. Nemškonacionalni listi registrirajo s tiho jezo to vest — a reči se ne upajo ničesar.

Drobne politične novice.

Hribarjevi nujni predlogi in interpelacije. K že omenjenim nujnim predlogom in interpelacijam g. drž. posl. Hribarja dostavljamo, da je vložil nujni predlog za varstvo avstrijskih državljanov v severoamerik. združenih državah, nadalje interpelacije zaradi protežiranja nemških uradnikov v Bosni in Hercegovini, zapostavljanja Slovencev pri finančnih oblastvih na Koroškem, zaradi zatiranja slov. jezika v Celovcu, zaradi jezikovnih razmer pri ljubljanskem zemljejniznem uradu in zaradi nameščanja slovensčine nevesčih sodnih svetnikov v Ljubljani.

Mestni svet v Žižkovu pri Pragi je prepovedal nabiranje nemških lepakov.

Razmere na Grškem. Današnja poročila iz Aten trde navzlic svoječasnemu tozadevnemu dementiju, da vodi general Smolensk gibanje proti častniški zvezi. Baje je že dal zvezi ultimatum za razpust in za izstop častnikov iz političnega življenja. Evropske velesile so za sedaj sklenile, da se ne bodo vmeševale v notranje politične razmere na Grškem.

Dalai Lama, budhistični papež, je vsled posebnega odloka kitajskega carja odstavljen.

Krečani se bodo pritisku veseli udali. Iz Carigrada poročajo, da hoče krečanski izvrševalni odbor pozvati prebivalstvo, naj ne voli svojih zastopnikov v grško narodno skupščino.

Pruska volilna reforma pride dne 3. marca v drugem čitanju pred deželni zbor. Vsled stališča, katerega zavzemajo napram njej nemški liberalci, je skoraj gotovo, da bode zbornica reformo odklonila.

Dnevna kronika.

v Stanko Vraz — Ljudevit Gaj. Pod tem naslovom priobčuje znani slovenski učenjak dr. Fr. Ilešič v »Obzoru« članek, v katerem izreka neugodno sodbo o lanski Gajevi slavnosti v Krapini ter daje dobre nasvete glede Vrazovih slavnosti. »Mari naj« — pravi — »slavimo velike može zato,

ker so bili otroci v svojih rodnih krajih? Ne, velike može moramo slaviti v velikih središčih kulture in politike, ki so lahko simbol njih mnogostranosti«. S tega stališča je obsojal misel zgradnje »Gajevoga doma« v Krapini, ker taki domovi brez vsake osobito kulturne svrhe imajo pomen le v izpostavljenih obmejnih krajih. Za lokalne potrebe krajev, ki narodnostno niso v nevarnosti, se naj brigajo dotični kraji sami. Cela domovina se naj pritegne k žrtvam samo za podjetja v ogroženih krajih ob meji. Hrvatska naj bi v tem oziru obrnila vsó pozornost na Reko in Slavonijo. Nekoliko drugačna stvar je s spomeniki. »Človeku treba poezije, izpovedbe, simbola; poezija, izpovedba in simbol so lahko spomeniki, ki nam kažejo velikega bojavnika ideje v značilnem kipu. A kako sličnost z velikim človekom ima zgradba, ki nosi njegovo ime? Samo napis, a to je jako malo, to je samo imenska zveza brez potrebne vsebine. — Ako premenite »Gajev dom« v hrvatsko šolo na Reki, bo to spomenik Gaju ne lokalnega, ampak vsehrvatskoga, da, celo jugoslovanskega pomena. Kdor hoče imeti uspehe, mora vedno modro združevati misel na del z mislijo na celoto. Tako mislim tudi letos o Vrazovi stoletnici. Že se je ustanovil v Vrazovem rojstnem kraju ožji odbor, ki priredi v avgustu v Cerovcu na Štajerskem primerno svečanost. Že je dognano, da se vrši Vrazova svečanost v Mariboru, jaz pa poleg največje važnosti na Vrazovo svečanost v srcu Slovenije, v beli Ljubljani, in nađejam se, da bo od nje imela praktično korist tudi umetnost, kateri je posvetil St. Vraz svoje življenje«.

v Občinske volitve v Zagrebu. Včerajšnje poročilo o izidu volitve v I. razredu popravimo v toliko, da sta izvoljena 2 kandidata koalicije (dr. Vrbanić in Pilar) in 3 kandidati madžaronov (dr. Gaj, dr. Spevec in Pisičić). Dr. Gaj je tudi madžaron. — Izid včerajšnjih volitev v II. razredu glej med brzojavkami.

v Gospodarsko razstavo v Pragi priredi od 10. do 22. maja tl. češko osrednje gospodarsko društvo za kraljevstvo Češko. Razstava ima namen pokazati napredek gospodarske in industrijske produkcije na Češkem ter ji odpreti nove prodajne vire. Razstava bo obsegala gospodarske stroje, motorje in orodja, živino, perotnino, gospodarske pridelke pomočni material in druge potrebščine, proizvode gospodarske industrije (mlekarstvo, pivarstvo, industrija sladkorja, vinogradništvo, vrtnarstvo, čebelarstvo, svilarstvo itd.), velik konjski sejem itd. Praga je največje tržišče za gospodarske stroje v naši državi.

v Komisarijat v Karlovcu odpravljen. Znano bo še našim čitateljem, kako se je »pokojni« ban Rauch svoj čas v atomobilu vozil po Liki ter z umetno insceniranimi sprejemi hotel gospodarjem v Pešti dokazati udanost hrvatskega ljudstva do njega. Znano bo še tudi, kako se je prebivalstvo ponekod uprlo takim sprejemom, da celo z burnimi demonstracijami bana »pozdravljalo«. Med drugimi »upornimi« kraji je bilo mesto Karlovec. Iz jeze je Rauch Karlovcanom vzel najprej sejme, potem pa razpustil obč. zastop in nastavl vladnega komisarija v osebi zagrizenega madžarona. — Nova vlada je takoj ob nastopu komisarijat odpravila in v najkrajšem času se vrše nove obč. volitve.

v Slovaškega dnevnika z imenom »Slovenski dennik« prva številka izide — kakor poroča praški »Čas« — danes.

v 115 združnih mlekarj imajo že na Moravskem. Lep napredek!

v Stare srbske rokopise so našli v arhivu v Starem Seraju (Topkapu) na Turškem. Dokumenti so baje dragoceni za srbsko zgodovino.

v Španske čete so se minolo sredo vrnilo iz Mellile v Madrid. Prebivalstvo jih je slovesno pričakovalo. Prisostvoval je sam kralj.

ljenju! Saj ti so resnični ljudje! ... resnični kmetje! kot jih vidiva jaz in ti dan za dnevom! Vse je v tej knjižici kakor živo — besede, obrazi ... Čuj me, Maksim! — Pripraviva peč in potem — čitaj dalje!

Dela sva hlebe v peč, pripravila drug kup in potem sem lahko zopet nekaj časa čital. Nato je nastala zopet pavza; vzela sva pečeni kruh iz peči, dela novega v njo ter zmesila še nekoliko testa. Vse to se je vršilo z mrzlično hitrostjo in skoraj molče. Le sem in tja mi je Konovalov kaj ukazal s temnimi namršenimi obrvi, a z nežnim glasom ter hitel, hitel ...

Proti jutru sva knjigo prečitala, in zdelo se mi je, da mi je, da mi je jezik popolnoma mrtev.

Za mano je sedel Konovalov na neki vreči, mi zrl s čudežno svetlimi očmi v obraz in molčal, opirajoč se s komolci ob kolena ...

»Ali ti je ugajalo?« sem vprašal.

Stresel je z glavo, namežiknil ... čmi in pričel čisto tiho govoriti: »In kdo si je pač to izmislil?!« V njegovih očeh sem čital neizrazno začudenje in ves obraz mu je naenkrat zažarel v gorkem čustvu.

Imenoval sem mu avtorja knjige.

»Reči moram — to je človek! Kako to zna! ...

Ah? Saj je v resnici strašno! Seže ti do srca! — Saj to je življenje! No, in on — pisatelj — kaj je dobil za to?«

»Čemu?«

»No, ali je sprejel kakšno plačilo ali kaj enakega? ...

»Čemu bi se mu moralo dati plačilo?« sem vprašal jaz — ne brez zvitega namena

»Zakaj — čemu? Ta knjiga je vendar nekakšen — policijski protokol ... Človek jo čit., in lahko takoj sodi, kakšna človeka ... sta bila Pila in Sivoj ... In potem se morata vsakomur smiliti: temna, nedolžna človeka, prosim te ... Kakšno življenje pač imata ta dva! ... No, in ...«

»In? ...«

Konovalov me je v zadregi pogledal in dejal boječe: »Nekaj mora oblast vendar ukreniti: če čita tako knjigo? ... Saj so tudi ljudje ... treba jim je pomagati ...«

V odgovor sem imel celo predavanje ... Toda žalibog, imel ni na mojega poslušalca tistega vpliva, ki sem ga nameraval doseči.

Konovalov je postal zamišljen, povedil je glavo na prsa, se pričel z vsem telesom zibati sedaj na to, potem na drugo stran in niti z besedo ni prekinil mojega dociranja. Slednjič sem se utrudil in za nekaj časa utihnil.

Konovalov je vzdignil glavo in me žalostno pogledal.

»In tako mu niso resnično ničesar dali?« je vprašal.

»Komu?« sem dejal začuden, kajti na našega avtorja ze davnaj nisem mislil.

»No — temu, ki je spisal to knjigo?«

Čutil sem, kako se v moji notranjosti dviga srd in mu nisem odgovoril: bal sem se, da bi me ta prepajajoči se srd razljutil in odvrnil od mojega auditorja, ki se očitvidno ni čutil polčicanega, reševati občna vprašanja in je kazal več zanimanja za

eno samo človeško bitje, kot za usodo človeštva ...

Konovalov najbrže ni pričakoval nobenega odgovora: vzel mi je knjigo iz rok, jo previdno preobračal med prstmi, jo odpiral in zapiral ter globoko vzdihnil, ko jo je odložil.

»Moj Bog, kako visoko in modro je vse to!« je šepetal pred se. »Vsede se človek in napiše knjigo. Popir in različne male pikice na njem — to je vse. Napisal je to, in ... Ali je že umrl?«

»Da«, sem dejal motno.

Takrat nisem mogel prenašati filozofije, posebno metafizike. Konovalov pa se je malo brigal za moj okus in je nadaljeval: »Umrl je; knjiga pa je ostala in ljudje jo čitajo. Človek gleda v njo in govori različne besede. In ti poslušajš in razumeš; živel si nekoč ljudje na svetu — Pila in Sivoj in Aproska ...

In smilijo se ti ti ljudje, dasi jih nisi nikdar videl, dasi nimajo prav nobenega pomena zate! Po ulkah hodijo cele gručice takih ljudi, in vidiš jih, a ne veš ničesar o njih in ne brigaš se za nje ... oni pa grede in grede mimo ... V knjigi pa niso živi in smilijo se ti tako, da te boli srce ... Kako naj to umejem? ... In tako, brez vsakega plačila za svojo knjigo, je umrl ta pisatelj? Čisto ničesar ni dobil?«

Sedaj sem se resnično ujezil in povedal sem mu, kakšno je plačilo večine ruskih pisateljev v življenju.

Konovalov je srepo zrl v me in tesknil neverjetno z ustnicami. (Dalje.)

v Budistični samostan nameravajo osnovati v Paznu (okrožje Novaggio) v Svici. Vstopilo bi vanj več nemških budistov. Vodil bi samostan neki filozof Bikhu Nyanatiloka, ki se bavi s prevajanjem budističnih knjig.

v Mednarodno konvencijo o brzozajavnem prometu je s posebno zakonsko osnovo sprejela Rumunska.

Ekminister dr. Schreiner se namerava stalno naseliti na Dunaju.

Štajerske novice.

Slovenščina v naših uradih. Ob priliki smo nalezili na nek pogovor, iz katerega smo posneli, kako daleč smo še z našim jezikom od ravnopravnosti na slovenskem Štajerskem. Slovenski zdravnik je pripovedoval svojemu tovarišu, da mu je sodnik zabranil narekovati izvid in mneje v slovenščini: "eš, da je to po zakonu nedopustno, ker zna nemški. Dotični zdravnik je rekel, da se mora temu udati, ker mu je sodnik smehljaje pripomnil, da ga imač ne polkiče več kot sodnega zdravnika. — O drugem slučaju se je govorilo pri neki razpravi. Sodni kanclist se brani dosledno govoriti z uradnikom slovenskega odvetnika v slovenščini češ, da zna ta nemški. Če sta zdravnik in uradnik v teh slučajih kaj nadalje storila, nam ni znano. Res je sicer, da ima stvar neke težkoče, toda le na videz. Ni prijetno, da se naj zdravnik, odvetnik ali notar vsak dan posebej prepričata radi slovenščine s kanclistom in sodnikom, ako pride za njim slovenski tovariš, ki se prav prijazno pogovarja z istim uradnikom v nemščini. Reče se hitro, da je ta pošten in miren Slovenec, oni pa hujskač. Vse to se da ugodno rešiti na sledeči način: Vsi slovenski odvetniki, zdravniki in notarji enega mesta ali trga se naj snidejo in med seboj na moško besedo zavežejo, da se poslužujejo v uradih dosledno slovenščine. Vsi ti gospodje sestavijo in podpisujejo tako izjavo češ, da se bodo v obrambo narodnega stališča posluževali slovenščine, da pa s tem nikakor počejo demonstrirati proti uradnikom kot osebam. Taka izjava, ki ne more žaliti nobenega pametnega Nemca, se predloži vsem uradom s prošnjo, da se vzame na znanje. Če se stvar tako izvrši, bo vsak uradnik vedel, da so Slovenci med seboj vezani se posluževati slovenščine in ne bodo nastale nobene zamere. Za take izjave bi kazalo urediti tiskovino. V tem oziru se mora nekaj zgoditi. Kajti če »inteligenti« ne branijo dosledno slovenščine, kako hočejo zahtevati od kmeta, da se naj z uradniki radi slovenščine »okoli piplje«?

„Štajerc“ o nedeljskih shodih. Kakor znano, so imeli štajercijanci minulo nedeljo smolo: v Ptujju so imeli skrajno slabo obiskan shod, v Ormožu pa so jim kmetje zavrnili resolucijo. Minule tedne so vpili, da se „prvaki“ ne upajo na štajercijanski shod, ker imajo slabo vest — ko je pa v Ormožu zahteval jeden „prvak“ besede, mu je niso upali dati! Niso si upali niti sklicati javnih ljudskih shodov, temveč je sklicalo shod tiskovno društvo „Štajerc“. V Ormožu so se tako bali slov. govornika, da so poslali nad njega policijo in orožništvo. Vse to „Štajerc“ zamolči — in trdi, da ni bilo na slovenskem shodu v Ormožu nobenih kmetov! Mi se vsled te prav nedolžne „Štajerčeve“ tolažbe prav nič ne razburjamo. Kar smo hoteli v Ormožu doseči, smo dosegli in nam je le v veliko zabavo, ako nam sedaj štajercijanci dokazujejo, kako smo jih zadeli in kako smo jih blamirali do kosti. Ako jih peče resnično in malo poprano poročilo „Narodnega Dnevnika“, jim ne moremo, res ne moremo pomagati. Mi nismo krivi, da so šnopsarji in pijanci tako navdušeni pristaši „Štajerčevi“ in tudi nismo mi nasvetovali naj se ljudi preparira z vinom, pivom in žganjem za „ogorčenje“ nad „prvaškimi izdajalci“. Psovke „Št.“, ozir. Linhartove pa ne morejo nikogar razburiti in razžaliti. Linhart že ve zakaj. Od trboveljskih časov naprej se žalibog ni mogoče z njim več prepričati o časti in poštenju. Gospodi samo kličemo: Na svidenje!

d Slovenske podružnice štaj. kmetijske družbe in drž. posl. Marckhl. Današnji jutranji graški listi priobčujejo sledeče poročilo: „Posl. Marckhl bode vložil v jutrišnji (t. j. današnji) seji državnega zbora peticije naslednjih korporacij proti davku na vino in sicer podružnic štaj. kmet. družbe v Celju, Brežicah, Slov. Bistrici, Konjicah, Bog. Slatini, Sevnici, Ljutomeru, Mali Nedelji, Sv. Lovrencu na Dr. p., Vidmu, Ivanjkovcih in v Št. Jurju ob J. ž., nadalje prošnjo ljutomerskega okr. zastopa, vinorejskega društva in trsničarske družbe v Ljutomeru. V oči bije, da se nahajajo med prošnjami tudi take iz čisto slovenskih krajev, kateri očitno raje izročajo svoje prošnje nemškim poslancem ko slovenskim hujskačem.“ Stvar se nam je zdela na prvi pogled prav sumljiva in obrnili smo se na nekatere izmed navedenih podružnic štaj. kmet. družbe brzozajavno z vprašanjem, kaj je na stvari resničnega. In poročalo se nam je, da so poslale dotične kmet. podružnice

svoje peticije proti davku na vino štajerski kmetijski družbi v Gradcu, katera jih torej vlaga na Dunaju po najstrastnejšem nemškonacionalnem poslancu Marckhlu samo zato, da se iz tega vlaganja kuje politično orožje proti slov. narodnim politikom. Mi proti temu postopanju štaj. kmetijske družbe kar najostreje protestiramo in pozivamo prizadete podružnice, da store enako in se ne dajo izrabljati v politične namene spodnjestaj. renegatov. Stvar bo našla primeren odmev na občnem zboru štaj. kmet. družbe in seveda tudi v deželnem zboru. Kaj takega je že brezprimerna nesramnost! Kako pa je Marckhl došel do peticije ljutomerskih korporacij, to bomo še že zvedeli.

a Predavanje v „Slov. delavskem podpor-nem društvu“. Danes zvečer ob 8. uri se vrši v prostorih društva (Graben 7) drugi letošnji društveni poučno-zabavni večer. Ker je g. M. Štibler, ki je nameraval nocoj predavati o pomenu združništva za delavstvo, po uradnih opravkih odsoten, predava nocoj g. Ivan Prekoršek o nekaterih važnih odlomkih iz slovenske zgodovine. Upamo, da bo ta drugi večer združil v prostorih delavskega društva čim največje število celjskih Slovencev, ki so člani društva in se zanimajo za razvoj društva. — Pripominjamo, da se v društveni gostilni dobijo tudi prav dobra vina. Prosimo pa tudi, naj bi udeleženci prišli točno ob napovedani uri, da se predavanje ne zakasni.

d Spodnještajerskemu učitelstvu! Radi tehtnih razlogov je „Žepni koledarček slovensko-štajerskega učitelstva za l. 1910“ še le ta mesec izšel. Zvezin tajnik ga je večinoma že razposlal, toda vsem še ni mogel, ker je to zamudno delo. Kdor ga še ni dobil, dobi ga te dni. Nekateri so koledarček vrnili. Morda mislijo, da ga bo potreba plačati. Ne, koledarček je popolnoma brezplačen za slovensko štajersko učitelstvo, ker so stroški tiska itd. plačani z inserati in je povrh ostala še lepa svota Zvezi. Ako pa želi še kedo kak komad — radi najnovejšega železniškega voznege reda in pošt — ga lahko dobi po 60 v. po pošti 70 vin. pri g. Šijancu, učitelju v Gornjemgradu.

Vprašanje na državno pravdnitstvo v Ljubljani. Državno pravdnitstvo v Ljubljani vprašamo, jeli že obvestilo poštno ravnateljstvo v Gradcu, da je zaplemba nar. kolka Ptuj razveljavljena, kakor je poprej zaplembo brzozajavno sporočil? Poštni uradi na Štajerskem o tem prav ničesar ne vedo, ali morda zadržuje poštno ravnateljstvo v Gradcu obvestilo zase?

Ženske osebe kot učenke na državnih obrtnih šolah. Ministerstvo za javna dela je dovolilo, da se smejo s šolskim letom 1910—1911 začeti sprejemati na vseh drž. obrtnih učnih zavodih brez izjeme ter na obrtnih nadaljevalnih šolah tudi ženske osebe kot učenke in sicer pod enakimi pogoji kakor moški. V krajih, kjer obstojijo posebne obrtne nadaljevalne šole za učenke v rokodelskih obrtih, morajo te v smislu § 99. b obrtnege reda te šole istotako obiskovati. — Na ostalih nadaljevalnih šolah se bodo učenke pripustile v onem številu, kakor bo pripuščal prostor vsled obiska moških učencev, ki so v to obvezani.

Potovalno zborovanje štaj. konjerske družbe se vrši dne 6. marca pri Rebeušeku v Celju. Predaval bode družbin tajnik Schmidt o zavarovanju konjev.

d Lepa starost. V Radgoni je umrl po daljši boleznini nek Simon Fürst, star 102 leti.

d Nemei priznavajo zasluge Slovenca. Ob priliki imenovanja g. M. Jelovškega za živinorejskega nadzornika na Štajerskem so priredili v Ivnici slavnostno zborovanje, na katerem so okr. načelnik Küstinger, župnik Bauch, drž. poslanec Schweiger in ivniški župan Johann v vznesenih besedah slavili Jelovškove zasluge za povzdigo živinoreje v ivniškem okraju.

d „Germanenverband Alldeutschland“ ima v poudel'ek predavanje v Weissovi gostilni v Mariboru. Te dni smo čitali baš v marburgerici, da je bil njen patrijotizem strašno užaljen zaradi slov. konference v Petrogradu; še v navadnih nepolitičnih zborovanjih voha list veleizdajstvo. Kaj ko bi se politične oblasti in državno pravdnitstvo zanimalo za to, kaj se govori na takih vsenemških zborovanjih?

d V Leitersbergu je izvoljen zopet za župana krčmar Alojz Lopič. Mož je seveda strasten Nemeč.

v Nečloveški mož. Graška Tagesp. poroča iz Št. Ilja v Slov. gor.: Že pred poldrugim letom je bilo tu splošno znano, da pretepa posestnik Ferik svojo ženo tako hudo, da mora zbežati od hiše. Pred nekako pol letom pa je uboga žena vsled neprestanega pretepanja vlegla. Na bolniški po-

stelji se ni brigal nikdo za njo; še hrano so ji dajali le zelo pomalem. Takajsnji kaplan, ki je djal žensko v sveto olje, je slučaj naznanil. Žena je imele celo telo strašno ranjeno in jedna noga ji je že pričela gnjiti. Pred kratkim je umrla. — Čudno je, da se blizu nastanjeno orožništvo ni brigalo za to zadevo.

d Kaj vse si pri nas ne dovoljujejo vseneme! Na vsenemškem dijaškem shodu v Gradcu je govoril Uto pl. Melzer, meščanski učitelj, o spojenju Avsto-ogrške in Nemčije, med drugim sledeče: „Nemčija bi imela od tega le dobiček. Čez deset milijonov Nemcev bi se priklopilo državi; Trst bi postal nemška luka in bi omogočeval lažjo zvezo z naselbinami na južnem Oceanu. . . Oblika spojenja je postranska stvar, spojenje samo nam je glavno in narod velja več ko interesi posameznikov (to se pravi Habsburžanov).“ K temu pripominja celo neki nemški list: Naravnost neverjetno je, kaj vse je postalo mogoče v naši očetnjavi. Ta gospod naj bo vesel, da živi v Avstriji, kajti ako bi na Nemškem kdo kaj takega govoril proti obstoju države, bi ga takoj navzlic vsemu nemštvu vtaknili v luknjo. — Kje so torej izdajalci, gg. pri „Tagespost“ in spodnještajerskih lističih? Ako bi kak Slovenec le kaj malo temu podobnega rekel, bi bil takoj suspendiran od službe. Melzer pa svobodno pridiga veleizdajo onim vsenemškim dijakom, ki nam pozneje kot c. kr. sodniki delijo pravico na Sp. Štajerskem.

d Nemški deželni uradniki so podpisali prispevek za Roseggerjevo ustanovo v znesku 2.000 kron. Sedaj lahko store to, saj jim je deželni zbor tudi na stroške slovenskih davkoplačevalcev zvišal plače! To bode treba svoječasno primerno v deželnem zboru pribiti. Nemška nesramnost res že presega vse meje.

d Kako piše slovenski vojak svojim staršem. Neki Jože L. pri 47. pešpolku v Gorici misli, da je bolj „nobel“, ako se piše od vojakov tovarišem nemški ko slovenski. Sedel je torej in napisal sledeče pismo: Libe Freunde! Ih grise eih und schrei inen das mir sergut get und das ascheni zeit ist bei uns aber wer noh listiger wen keine Intaljener were Slovener sein reht fil uz is schonbeser bi in turnust ih schreib seic nih horb af mih das niht freier grise eih ale miternat visns frier habi niht schreiben kenen meine antrese ist J. L. itd. Pismo je bilo poslano v Ruše v Podravju. Kedaj bodo naši ljudje spoznali, kako se s tako nemščino smešijo?

Druge slov. dežele.

a Pol milijona državnega posojila je dobil zopet ljubljanski škof Jeglič; plačeval bo od tega posojila — 10% obresti. Lani so mu odpisali 160.000 K zaostanka na davkih, sedaj pa tako posojilo. Kmetje, ali vidite, kako se gospodari z vašim denarjem? Če kateri od Vas ostane le par vinarjev dolžen na davku, se ga rubi — škofu pa se porivajo stotisočaki v malho! Bog živi tako pravico!

a Nakup plemenskih kobil. V Grabštajnu bo naborna komisija deželne brambe nakupila dne 12. aprila t. l. deset plemenskih kobil, ki ostanejo v porabi prodajalcev.

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutрка za mlado in staro.

a V Prevaljih je umrla blaga žena Elizabeta Plešivčnik, v Devici Mariji na Zili pa vrli narodnjak Janez Markovič iz Blac.

a Društvo za preiskovanje podzemskih jam se ustanovi v kratkem v Ljubljani. V četrtek se je na tozadavnem sestanku izvolil komite, ki ima sestaviti pravila in storiti vse druge potrebne priprave.

a Torpedovke ne bodo imele vsled cesarjeve odredbe več imen, ampak se bodo zaznamovale s tekočimi arabskimi številkami.

a Prepovedano d' Annunzijevo predavanje. Italjanski pesnik Gabriele d' Annunzio je imel minole dneve po raznih mestih v Italiji predavanja o zrakovodstvu, pri katerih je napadal Avstrijo in povzročil iredentistične demonstracije. Nameraval je predavati tudi v Trstu, a je namestništvo prepovedalo tam nameravano predavanje, češ da se je brezdvomno bati enakih demonstracij.

a Različna naglica naših oblasti. S kako nervoznostjo so stikali za narodnimi kolki „Ptuj“ in „20/IX/08“, ko je ljubljansko pravdnništvo izreklo konfiskacijo. Tekom par ur se je zaplenilo vse, kar se jih je našlo. Pred 2 dnevi pa je nekdo v Trstu oddal razglednico s kolki „Ptuj“. Uradnica je rekla, da mora vse pošiljati s takimi kolki uničiti. Na strankino opombo, da je bila konfiskacija tega kolka že pred 10 dnevi preklicana, odgovori uradnica, da tam še niso dobili nobenega preklica konfiskacije. Ali je to malomarnost ali zagrizenost?

a Slovenskih klerikalnih poslancev v goriskem deželnem zboru prav nič ni sram, da so glasovali za ustanovitev laške univerze v Trstu, nasprotno se bahajo se s tem in dr. Gregorčičeva „Gorica“ jih junaško brani ter pri tem še brezstidno laže, češ da so slovenski poslanci dosegli pristavek k dotičnemu predlogu, da se ima slovensko vseučilišče v Ljubljani „takoj“ ustanoviti. V resnici pa se glasi v pristavku ne „takoj“, ampak „čimprej“, to se pravi z drugimi besedami „ob svetem Nikoli“. Poleg izdajstva še hinavstvo in lažljivost ter brezstidnost — to je danes karakteristika slovenskega klerikalca.

a Vojaški nabori v slov. delu Koroške. Marca: 1. in 2. okraj Borovlje, 3., 4. in 5. Celovec, 31. Prevalje. Aprila: 1. Pliberk, 2. Dobrlavas, 5. Železna Kapla, 6. in 7. Velikovec, 8. Trbiž, 9. Podkloster, 11.—15. Beljak, 20. Šmohor.

a Varnost za življenje v Celovcu. Minoli torek se je v Celovcu s strehe na hiši gostilne „Hirschen“, ki je last celovške mestne občine, sesul sneg na nekoga moža ter ga tako zasil, da so ga morali odkopati. Jako prijetno!

a Iz sodne službe. Deželni sodni svetnik Viktor Potiorek v Krki je imenovan za podpredsednika dež. sodišča v Celovcu.

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgoveškega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejme se: knjigovodja 3, korespondent 1, kontoristi 3, skladiščnik 1, pomočnikov mešane stroke 5, pomočniki manufakturne stroke 3, pomočnika špecerijske stroke 2, sluga 1, blagajničarke 3, kontoristinja 1, prodajalke 3, učenca 2.

Službe iščeje: knjigovodja 2, kontoristi 3, korespondent 1, poslovodja 3, pomočnikov mešane stroke 21, pomočnikov železninske stroke 5, pomočnikov manufakturne stroke 10, pomočnikov špecerijske stroke 15, pomočnika modne in galanterijske stroke 2, kontoristinj 11, blagajničarke 4, prodajalk 6, učenca 2 in učenki 2.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

OBCINSKE VOLITVE V ZAGREBU.

Zagreb, 26. februarja. Velikansko navdušenje vlada po mestu. Pri večerajšnjih volitvah v II. razredu je zmagala kandidatna lista oporbenega meščanstva z več sto glasi večine nad nadžaroni in frankoyci. Vseh 10 kandidatov koalicije je izvoljenih, med njimi dr. Pavličič, dr. Šurmin, dr. Lev Mazzura. Udeležba pri volitvi je bila ogromna, kakor še nikdar. Po končani volitvi so napravili pristaja koalicije demonstrativen obhod po mestu. Frankovci so tuintam hoteli povzročiti pretep, a koalicijonasi so jim v zasmeh peli sedaj po Zagrebu občeznana pesem: Jankomire moj zeleni, ti buš Franka spravil v rešit!

Danes voli III. razred od 8. ure zjutraj do 4. popoldne. — Tudi v tem razredu je zmagala koalicije skoro sigurna.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 26. februarja. Gosposka zbornica je sklicana 2. marca k seji. — Poslanska zbornica se bavi danes z drugim čitanjem rekrutnega kontingenta. V imenu socialistov je govoril posl. Schummeier. Protestiral je proti temu, da se vedno dajejo v delovnem programu na prvo mesto takozvane državne potrebe in ne ljudske potrebe, katere se navadno zadržujejo. Opozoril je na velika bremena, katera nalaga ljudstvu militarizem in pa blazno koprnenje, postati odločujoča velesila. Zahteval je, naj se vendar enkrat pokažejo računi, koliko je stala lanska zabava v Bosni in se naj v ta namen prelopi skličjo delegacije. Zahteval je nadalje uvedbo dveletne vojaške službe, reformo kazenskega postopanja pri vojaki in je odrekal nemškemu radikalcu Stranskemu pravico protestirati v imenu celega nemškega naroda proti odstranitvi ministra Schreinerja.

LUEGERJEVO STANJE.

Dunaj, 26. februarja. Po noči je pil župan mandlovo mleko in šampanjski žele. Spanje je motilo močno kolcanje, enkrat je tudi bruhal. Drugače je dr. Lueger pri polni zavesti, muči ga le neprestano močno kolcanje. Moči mu počasi pešajo. Ko so zjutraj premenili obezo na rani, se je pokazalo da vnetje ne napreduje, pač pa se rana močno gnoli. Pljuča so v redu, le srce močno slab; vsled tega je pričakovati najhujšega. Danes se je vršilo ob bolniški postelji zdravniško posvetovanje; navzoč je bil tudi dvorni svetnik Neuper. S kufeinom in morfijem so zdravniki omejili kolcanje in konstatirali malo zboljšanje pri ledvicah. Stanje županovo je stalno zelo resno.

VSESLOVANSKI SHOD V SOFIJI.

Praga, 26. februarja. Odsek češkega narodnega sveta za slovanske zadeve je imel svojo sejo, na kateri je poročal dr. Kramar o slovanskih konferencah v Petrogradu in o vseslovanskem shodu v Sofiji, ki se vrši od 7. do 12. julija 1910. Program je sledeč: 1. Današnji položaj jugoslovanskih držav. 2. Vseslovanska banka. 3. Slovanska kulturna vzajemnost. 4. Ustanovitev vseslov. turistične zveze. 5. Poročilo o slovanskem časopisu. 6. Gospodarske zveze med vzhodnimi, zahodnimi in južnimi Slovani. 7. Razstave. 8. Izdaja slovanske antologije in poljudnih znanstvenih del. 9. Adresna knjiga za vse slovanske učenjake in znanstvena društva. 10. In formacijski tečaji za slovanske časnikarje in visokosolce.

PONESREČEN PARNIK.

London, 26. februarja. Poštni parnik Copelang je trčil blizu Dublina ob parnik, ki je trebil morskno dno. Sleđnji je utonil. Mrtvo so našli 5 rešili.

Po svetu.

a Mož s štirimi ženami je hotelski portir Souček v Budjeovicah. Pred kratkim se je zopet oženil in duhovniku rekel, da je še neozujen. Zdj pa se je dognalo, da je to že njegova četrta žena.

d Snežni plaz je gotovo zasul tri delavce, enega Francoza in dva Italijana na Velikem Sv. Bernardu v Švici, v trenutku, ko so hoteli prelezti visoko goro.

Klinične preizkušnje na c. kr. splošni bolnici na Dunaju so podale, da:

„je z naravno **Franc Jožef**-ovo grenčico pri raznih vrstah **zaprtja** možno doseči posebne uspehe. Razkrajajoči in odvajajoči vpliv **Franc Jožef**-ove grenčice nastopi po **manjših množinah** kakor pa pri vseh drugih enakovrstnih vodah. **Franc Jožef**-ovo grenčico bolniki radi zavživajo in pri nadaljnjem uporabljanju zelo dobro prenašajo.

Naravna **„Franc Jožef**-ova“ grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 136 1

Narodni gospodar.

K obrtnem redu iz leta 1907.

V dobi, ko je bila avstrijska obrt in industrija, največ v letih do 1860. še v zelo majhnem razevitu in se je prebivalstvo naše države vzdrževalo skoraj izključno s poljedelstvom, deloma tudi trgovino, je bila mala obrt, kolikor je je sploh bilo, velevažen činitelj v družabnem življenju. Do takrat so obstajali deloma že več stoletij stari cehi (Zünfte), ki so imeli v zakonodajnih korporacijah velepomembno stališče, ali bolje rečeno, v svojo stroko spadajočo avtonomijo. Do tega časa torej je imel še kaj veljave pregovor starih mož, da ima obrt zlato dno.

Ko je pa v letih sedemdesetih zavladala svoboda obrti, je nastopil velekapital ter se je lotil ničevanja posebno malega obrtništva. S svojo velmočjo je podjarmil malo obrt tako daleč, da v nekaterih mestih obrtniki sploh niso bili več samostojni, ampak le orodje kapitalista, ker so morali po od njih stavljenih cenah različne izdelke izdelovati in jih seveda njim prodajati, oziroma odstopati.

In v tačasnih razmerah se ni moglo nič na-

praviti, kajti stare obrtne organizacije so razpadle, novih organizacij se pa tisti čas ni moglo snovati, ker se obrtništvo ni hotelo nič brigati niti za obrtne postave niti za kako skrupnost, k katero bi kot močna organizacija nastopilo proti svojim zatiralcem, ampak to hirajoče obrtništvo je mirno čakalo svojega zadnjega izdiha kot samostojna skupina. V tem 10 — 20-letnem hiranju starih mož pa so se vsled splošne ljudske izobrazbe pojavile nove moči, ki so se v svojem velikem navdušenju lotile dela, na novo oživeti srednji, to je obrtni stan. A delo teh blagih mož je bilo silno težavno, ker starih obrtnikov za kako novo organizacijo ni bilo pridobiti, mladih pa je bilo premalo in so bili tudi preboječi. Vendar zavest samostojnosti še ni popolnoma izmrla, in tako so se ti napolni obrtniki znova lotili dela pri raznih takrat že v nekolicem številu obstoječih zadrugah. Začeli so se posvetovati in ugibati, kaj bi se naj ukrenilo, da se obrtniškem stanu pridobi zopet ugled, veljavo in sploh zasigura obstoj.

Začeli so se po malem prirejati takozvani obrtni večeri, katerih so se udeleževali tudi drugi moške iz naroda. In ko je obrtništvo videlo, da ni zapuščeno, da vidijo tudi dragi akademsko izobraženi potrebo obstoja srednjega stana, je obrtništvo zrastle pogum, in odločneje se začelo nastopati z zahtevami v zakonodajnih zastopih.

Pri tem naj omenim, da si je za prebujanje obrtnega stana v Avstriji, osobito na Dunaju, stekel največ zaslug zdaj na smrtni postelji ležoč dunajski župan dr. Lueger.

Mnogo zančevanja in poniževanja je prenesel mož od strani okostenelih zagovornikov zidovskega liberalizma, a on je — ali iz najčistjših namenov ali ne, to pustimo danes ob strani — nadaljeval svoj boj za „malega moža“ in končno na celi črti zmagal. Obrtništvo alpskih dežel se ima njemu za marsikak uspeh zahvaliti.

Konec prihodnjif.

Poljedelsko knjigovodstvo.

Vprašaj našega poljedelca, kako veliko je njegovo premoženje in odgovoril ti bode, da je približno toliko in toliko. Če predlože oblastva vprašalne pole v svrhu, da po njih obdačijo kmeta, tedaj zapisujejo sleđnji približne svote. Kolikokrat se pa pri tem zaračunajo, napovedo preimajhne ali pa prevelike svote, in morajo davke plačevati, ki so za nje preveliki. Tudi pri sodnih dražbah trpe prizadeti poljedelci, ker ne poznajo pravega stanja in vrednosti svojega premoženja. Imetja. Tem in še mnogim neprilikam pa odpomore vzorno poljedelsko knjigovodstvo.

Že pred tisoči in tisoči leti so spoznali Egipčani, za njimi Grki in Rimljani veliko vrednost in korist, vbeležiti vse dogodiljaje na polju poljedelstva, gospodarstva. Iz teh beležkov se je potem počasi razvijalo naše sedanje knjigovodstvo, koje je našim poljedelcem še tako malo znano. In zakaj? Zato, ker se je do danes smatralo poljedelsko knjigovodstvo za potrebno zlo, za stroko, ki je popolno ločena od poljedelstva. In vendar ni tako. Neuspehi in napačni zaključki so marsikaterega odvrnili od te stroke. Glavni vzrok temu je neznanje o knjigovodstvu. Če hoče dandanes umni kmetovalec uspešno delati, se mora seznaniti in sprijazniti s to stroko. Vsak trenutek si mora biti na jasnem o položaju svojega imetja, da lahko izvrši kake spremembe, ali da se prilagodi drugim razmeram hitro in brez večjih stroškov. Vse to pa zamore le s pomočjo poljed. knjigovodstva. Drugi vzrok, da se ima navadno smolo pri knjigovodstvu, je, da se dotični strogo drže po predloženih obrazcih, ki so jih pobrali iz kake knjige. Pa poljedelsko knjigovodstvo ni nekaj stalnega, neizpremenljivega, nima natanko začrtanih mej, katere se ne sme prekoračiti, ampak ono je treba tako voditi, da se vsak hip hitro prilagodi vsakokratnim faktičnim potrebam in spremembam. Neznanje in nezmožnost, prilagoditi se vsem okolščinam, je toraj glavni vzrok, zakaj da poljedelsko knjigovodstvo med našimi poljedelci ni v rabi. Vsak pa, ki je spoznal praktično stran te stroke in se podučil v tem, ne bo poljedelskega knjigovodstva več opustil, ker ve, da mu mnogo koristi.

Sedaj pa nekaj o nalogah in smotru poljed. knjigovodstva, ki se razlikuje od trgoveškega v tem, da pri prvemu ni mogoče vsa vprašanja računskim potom rešiti; najboljši sistemi lahko odreko. Okolščine, trenutni položaj odločujejo, na kak način se mora voditi. Naloga in smoter poljed. knjigovodstva je, zbirati in napisati vse dogodiljaje, tičočee se poljedelskega obrata, po gotovem načinu, da se zadobi pregled o obratu in lahko zračuna čisti dobiček in vrednost celega imetja. V ta namen se vodi: 1.) zapisnik celega imetja, premoženja, ki mora biti tako sestavljen, da se dobi vsak čas jasno sliko o imovini. Posebno pazljivo je sestavljati začetno in končno premoženje, ker le potem se zračuna hitro resnični čisti dobiček. 2.) Zapisavati je treba posamično in o terjatve in dolgove. 3.) Se vbeležijo vse spremembe premoženja, ki so nastale potom nakupa, prodaje, darovanja in dr. v teku obrata (Wirtschaftsperiode). 4.) Potrebna sta zapisnika o skupnem čistem dobičku v obratnem času in čistih dobičkih posameznih poljedelskih strok; n. pr. so take stroke živinoreja, mlekarstvo, sadjarstvo, opekarstva obrt, če je s posestvom združeno in dr. Izvem teh glavnih zapisov in nalog knjigovodstva je še mnogo drugih, kakor seznamki odjemalcev, zalagatelj, zapisavati je različne plače hlapcem, dmi-narjem itd.

Čas, kdaj se začne, oziroma kdaj se zaključijo zapiske in računi v knjigah, je različen. Takšni termini so 1. januar, 1. junij, 1. julij, 1. september in 1. november. Skoraj najbolj pripravljeni čas je 1. januar, ko se začne novo leto. Takrat počiva delo na polju, in ima vsak poljedelec tudi največ časa na razpolago. Glavni pogoj, da bo imelo poljed. knjigovodstvo uspeha in smisla, je, da se sestavi v začetku natančen zapisnik telega premakljivega, nepremakljivega, aktivnega in pasivnega premoženja. K aktivnemu premoženju spadajo vsa zemljišča, poslopja, melioracije, gozdovi, drugi nasadi, živina, poljedelska orodja in stroji, žito, semena, (poljedelski) poljski pridelki sploh, živalski pridelki, gnojila, seno in slama, poljedelske industrije, tirjavte, vrednostni papiri, denar v gotovini, različne pravice in servitute in takozvani poljski inventar. Pasivno premoženje so dolgovi in druga bremena, ki jih mora poljedelec nositi.

Končno mi naj bode dovoljeno na kratko orisati različne načine, sisteme poljed. knjigovodstva. V teoriji jih imamo sedaj šest. Seveda se najde pri vseh, če se jih pravilno vodi, isti končni čisti dobiček, ne dobi se pa pri vseh natančnega pregleda o obratu. Preobširno bi bilo razlagati, v čem da obstojajo in se razlikujejo posamezni sistemi. Kakor rečeno, imamo šest načinov uknjiženja, in sicer dva glavna: 1.) enostavno in 2.) dvojno knjigovodstvo. Sistema se razlikujeta v tem, da so pri prvem razvidne samo splošne končne zunanje spremembe, za koliko se je na primer premoženje zvišalo ali znižalo splošno koncem jednega obrata, pri drugem pa dobimo jasno, pregledno sliko o notranjih in zunanjih spremembah med in po preteku obratnega časa, seveda tudi končni čisti dobiček. Ta dva glavna sistema razpadeta vsak v tri pododelke, in sicer oba v jednostavno, francosko in ameriško knjigovodstvo. Za majhne poljedelske obrate zadostuje dvojno jednostavno poljedelsko knjigovodstvo.

Ker je toraj poljed. knjigovodstvo tesno zvezano s poljedelstvom, mora biti knjigovodja sam vsečak v poljedelstvu, biti mora poljedelec. Naloga potovalnih učiteljev in kmetijskih družb je, seznanjati in razširjati med poljedelci to stroko, ki prinaša mnogo koristi in ugodnosti.

Albert Vedernjak.

Tržne cene.

25. februarja.

Danaj: Krasno vreme in inozemska poročila so slabo vplivala na borzo in je došlo le do malega prometa. Pšenica in rž sta za 5 v padla, oves je bil slab, koruza dobra, ječmen miren.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 164 do 156 v, mlade težke 162 do 164 vin, mlade, srednje 164 do 167 v, mlade, lahke 168—172 vin. Zaloga 24.532 komadov. Prignano 356 komadov, odgnano 391. Ostalo torej 24.497 komadov. Tendence prijetna.

Budimpešta. Pšenica za april K 1374 pšenica za maj K 1353, pšenica za oktober K 1135, rž za april 928, rž za oktober K 836, oves za april 740, oves za oktober K —, koruza za maj 645, ogrščica za avgust —. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence medla, promet neznan, pšenica v efektivu za 5 v cenješa, ostalo slabo, termini so kazali medlo tendenco. Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 39 do K 40 za pozneje 39 $\frac{3}{4}$ do 40 $\frac{1}{2}$. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 3220, nova kampanja kron 2630. — Tendence mirna. Vreme: oblačno.

Budimpešta: mast svinjska K 183—namizna slanina 160—.

Srečen vse žive dni,
Vsaka mu jed diši,
Nikdar bolan:
Kdor živa

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 240.
Kabinetna kakovost " " 480.
Naslov za naročila: 'Florian', Ljubljana.

Postavno varovano.

34

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Trgovski sotrudnik

mešanega blaga z prima referencami želi službe takoj ali pa pozneje. Ponudbe na „VESTNO DELO“ na upravnistvo tega lista. 146 10-1

Proda se

zaradi bolezni dobrodoča specerijska trgovina s prodajo piva, vina in žganja. Odda se takoj za nizko ceno K 1000—. Vpraša se naj v upravnistvu tega lista. 137 5-1

Proda se še dobro ohranjena steklena

balkonska veranda

Natančneje se izve pri Iv. Rebeku. 141 3-1

Več lepih stanovanj

s 3 do 5 sob in postranskimi prostori je oddati takoj ali pozneje v hiši št. 11 na Ringu nasproti pošte v Celju. 140 3-2

Pojasnila daje upravitelj gosp. Franjo Jošt.

GOSLI

vseh vrst, izberne kakovosti, po jako nizkih cenah se dobijo v zalogi glasovirov

M. ROPAS
CELJE 136 5-1

Krožna cesta
(Ringsstrasse).

Išče se v okolici mesta mala

hišica z vrtom

ali poljem v najem. Ponudbe na upravnistvo „Narodnega Dnevnika“. 133 2-2

Hišnika za „Narodni dom“

sprejme Posojilnica v Celju. — Prošnje sprejema do 5. marca t. l. načelstvo „Posojilnice v Celju“. 145 10-1

Proda se

dobrodoča gostilna (blizu Celja) z vso gostilniško upravo. Hiša ima 7 sob. Zraven gostilne je lepo gospodarska poslopje, senčnica za goste, lep vrt za zelenjavo in zemljišče. Oddaljeno je 20 minut od kolodvora. Eventuelno se odda tudi v najem. — Več se izve pri upravnistvu tega lista. 143 10-1

Proda se hiša

v Ojstrški vasi v kateri je bila že več let trgovina. Zraven je tudi veliko gospodarsko poslopje, veliki vrt za zelenjavo, nekaj polja in gozda. Poslopje je bilo še le pred 5 leti novo. Proda se zaradi preobširnega posestva, cena se izve pri lastnici: Julijani Rizmal. 139 6-2

Trgovski pomočnik

dobro izurjen detajlist v manufakturi in železninarski stroki se sprejme s 1. majnikom t. l.

Istotam se takoj sprejmeta

2 trgovska učenca

poštenih starišev ter z dobrimi šolskimi spričevali. Karl Cimperšek, trgovina z mešanim blagom Sevnica ob Savi. 127 3-3

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

66

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa.

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, polivanje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodinskih grobišč (rakov).

Tlakevanje cerkva, dvoran in hodnikov s samostalnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištenih plošč iz različnih najbolj dočeh marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude- lvanje napisov v iste.

Proda se posestvo na Vranskem

obstoječe iz 2 oralov zemljišča, sadonosnega vrta in trte. Poslopje, kakor vse drugo je v najboljšem stanju. — Cena se izve pri **Mariji Florjan na Brišah pri Vranskem.** 129 3-3

Kontorist

sprejme se takoj. Prednost imajo oni, ki so bili že v kaki trgovini z železnino in večji strojepisja. — Ponudbe na

železnarno A. Pogačnik,

Ruše pri Mariboru. 116 6-3

Telovadsko društvo „Ptujski Sokol“ tužnega srca naznanja, da je danes zaran v Gospodu zaspal njegov nepozabni odbornik brat

profesor Josip Zelenik.

Pogreb rajnkega bode v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 2. uri popoldne in se prepelje truplo iz „Narodnega doma“ na pokopališče njegove domače župnije Sv. Urban.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V PTUJU, dne 25. februarja 1910. 145

Narodna čitalnica v Ptuj naznanja prežalostno vest, da je danes 25. svečana nanagloma umrl njen častni ud, bivši mnogoletni društveni blagajnik, gosp.

Josip Zelenik

posestnik pri Sv. Urbanu.

Pogreb nepozabnega narodnega delavca bo v nedeljo popoldne ob 1. uri iz Ptuja k Sv. Urbanu. 144 1

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad izkušen kapelnik. Ponudbe naj se blagovoljivo poslati pod „**Kapelnik 1910**“ Narodni dom, MARIBOR. 125

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem. Vzorec franco. 96

Nagrobne vence

v različnih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov: Zvezna trgovina, Celje.

Poštni hran. račun št. 54.366. Telefon št. 48. **Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. Za pomladansko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonijakove, kalcijeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-8

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinoga, snežobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finoga 10 K, najfinjši drni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nanjinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-6

S. Benisch, Deschenitz, št. 199, Sumava, Češko.

Darujte za Nar. sklad!

Belo platno

za žensko in moško perilo in dvojno široko za prtice se kupi najugodnejše v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Ce je.

Celi kosi po engros cenah.

Vzorci zastoj in po-ijlatve čez K 20'—franko. V zalogi je tudi velikanska izbira zastorov, preprog in posteljnih garnitur. Garnitura 1 prt za mizo in 2 za posteljo skupaj 9 K, bolj fina 10 K.

32 52-8

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: račune, pismen papir, zavitke, dopisnice, vabila, lepake, letake, okrožnice, opomine, vizitke, cenike, za urade vsakovrstne tabele in tiskovine, brošure, knjige, itd. — Moderno urejena knjigovoznica.

ZVEZNA TISKARNA

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice).

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu. Čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri 5 10-10

zaprtju

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci.

Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; kdor pošlje znesek 2 K 45 v naprej, dobi še po vrhu zastoj zavitek z 8 škatljami.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka škatlja in navodilo našo protokolično varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo tvrdo.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“
Dunaj I., Plankengasse 6, Zalega v Celju: Lekarna Rauscher.

Na 7 javnih razstavah odlikovan s I. darilom.

Samo pristno, ako je na podplatih vtisnjena znamka

Šent Peterburške
GALOŠE
in čevlji za sneg.

Vsak dan jih izdela tovarna 60.000 parov. Edini kontrahenti: Mess-torff, Behn & Co., Dunaj I. Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah s čevlji, gumijevimi izdelki in modnim blagom.

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. **Naročite cenike.** Postrežba točna in solidna.

Slovinci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
== prevzame vsakovrstna ==

61 50-6

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umelna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriska, vipavska, zajamčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago.

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

52-6 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. — — — Ponujajte svoje pridelke.

Harol Vanič, Celje, „Narodni dom“
priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 52-8

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijoličasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-4

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 odstotke, ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama, ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Soštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vranksko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodne namene za gori-avedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 kron, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja, ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

43 52-7

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon šte. 22.

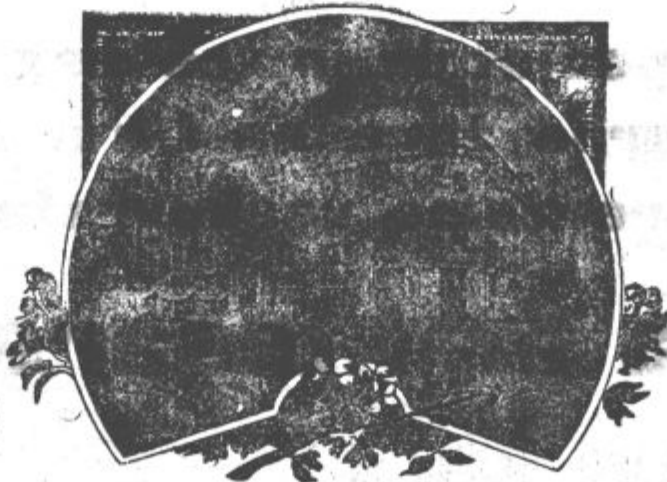
POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrugnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštna hranilnica ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 340.000 kron rezerv. zaklada

13 52-8